

Reglement van het verantwoordingsorgaan

Artikel 1 Samenstelling, voordracht en/ of kandidaatstelling en benoeming

1. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit ten minste drie leden. De deelnemers en de pensioengerechtigden zijn evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd. Daarnaast wordt de werkgever in het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd.
2. De leden van het verantwoordingsorgaan worden benoemd als volgt:
  - a. De deelnemersvertegenwoordiger(s) binnen het verantwoordingsorgaan word(t)(en) gekozen door middel van verkiezingen door deelnemers en aan de hand van de van de uitslag van de verkiezingen benoemd door het bestuur.
  - b. De pensioengerechtigdenvertegenwoordiger(s) binnen het verantwoordingsorgaan word(t)(en) gekozen door middel van verkiezingen door pensioengerechtigden en aan de hand van de uitslag van de verkiezingen benoemd door het bestuur.
  - c. De werkgeversvertegenwoordiger wordt door het bestuur benoemd na een voordracht door Gasunie en de aangesloten ondernemingen.
3. De leden van het verantwoordingsorgaan worden benoemd voor een periode van vier jaar. Het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan is niet verenigbaar met een andere functie bij het pensioenfonds die in de twee jaar voorafgaand aan de benoeming is bekleed.
4. De leden van het verantwoordingsorgaan die aftreden ingevolge het bepaalde in lid 3 zijn terstond herbenoembaar. Een lid van het verantwoordingsorgaan kan maximaal twee keer worden herbenoemd.
5. Het bestuur stelt in overleg met het verantwoordingsorgaan een rooster van aftreden vast.
6. Benoembaar als lid in het verantwoordingsorgaan namens de werkgever en de deelnemers zijn zij die werkzaam zijn bij Gasunie of de aangesloten ondernemingen. Benoembaar als lid in het verantwoordingsorgaan namens de pensioengerechtigden zijn zij die minimaal twee maanden voor het ontstaan van de vacature zelf een pensioenuitkering van Stichting Pensioenfonds Gasunie ontvangen. Niet benoembaar zijn diegenen die een wezenpensioen ontvangen en diegenen die een uitkering krijgen op grond van de wet verevening pensioenrechten bij scheiding, tenzij het een geconverteerd recht betreft.
7. Het verantwoordingsorgaan stelt een functieprofiel op voor de leden van het verantwoordingsorgaan. Bij het voordragen van kandidaten en de verkiezingen wordt rekening gehouden met het diversiteitsbeleid van het pensioenfonds. Voor te dragen en verkiesbare kandidaten dienen te voldoen aan het functieprofiel. Het functieprofiel wordt bij een vacature ter beschikking gesteld aan de voordragende en benoemende partijen en verkiesbare kandidaten.
8. Het verantwoordingsorgaan wijst uit zijn midden een voorzitter en diens plaatsvervanger aan.
9. Het verantwoordingsorgaan besluit zelf, na het horen van het lid, over een ontslag van een lid van het verantwoordingsorgaan.
10. In uitzonderlijke situaties kan het bestuur, na het horen van de raad van toezicht, een lid van het verantwoordingsorgaan ontslaan. De uitzonderlijke situaties zijn als volgt:
  - a. een lid overtreedt de interne gedragscode en/of het integriteitsbeleid van het pensioenfonds of indien Gasunie of een aangesloten onderneming kenbaar heeft

- gemaakt dat een lid de interne gedragscode en/of integriteitsbeleid van Gasunie of de aangesloten onderneming heeft overtreden;
- b. er is een andere zwaarwegende reden die erom vraagt dat een lidmaatschap eindigt.

11. Een niet voltallig verantwoordingsorgaan behoudt zijn rechten en bevoegdheden tenzij de statuten anders bepalen.

Artikel 2 Verkiezingen

1. Het bestuur organiseert algemene verkiezingen voor de kandidaatstelling als deelnemersvertegenwoordiger en de pensioengerechtigdenvertegenwoordiger binnen het verantwoordingsorgaan.
2. Voorafgaand aan de algemene verkiezingen doen de ondernemingsraden van Gasunie en de aangesloten ondernemingen een voordracht voor de deelnemersvertegenwoordiger. Het bestuur stelt de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid Vereniging van Pensioengerechtigden en Postactieven van Gasunie (VGGasunie) in de gelegenheid een kandidaat voor een pensioengerechtigdenvertegenwoordiger voor te dragen.
3. Op uitnodiging van het bestuur worden deelnemers of pensioengerechtigden, die voldoen aan de vereisten voor verkiesbaarheid zoals aangegeven in artikel 1, in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk binnen de daarvoor door het bestuur gestelde termijn kandidaat te stellen als respectievelijk deelnemersvertegenwoordiger en pensioengerechtigdenvertegenwoordiger. De kandidaatstelling dient vergezeld te gaan van een schriftelijke ondersteuning van deze kandidaatstelling, ondertekend door ten minste tien kiesgerechtigde deelnemers respectievelijk pensioengerechtigden.
4. De kandidaten voor de deelnemersvertegenwoordiger of pensioengerechtigdenvertegenwoordiger worden door het bestuur aan de deelnemers respectievelijk de pensioengerechtigden schriftelijk bekend gemaakt.
5. Indien zich in een groep één kandidaat verkiesbaar stelt wordt deze kandidaat zonder verdere stemming geacht te zijn gekozen.
6. Indien zich namens de deelnemers geen kandidaat verkiesbaar stelt, wordt de voorgedragen kandidaat door de ondernemingsraden van Gasunie en aangesloten ondernemingen zonder verdere stemming geacht te zijn gekozen.
7. Kiesgerechtigd voor de verkiezingen van het lid namens de deelnemers, zijn alle deelnemers die werkzaam zijn bij Gasunie of de aangesloten ondernemingen.
8. Kiesgerechtigd voor de verkiezingen van het lid namens pensioengerechtigden zijn alle pensioengerechtigden die zelf een pensioenuitkering van het Pensioenfonds Gasunie ontvangen, met uitzondering van diegenen die een wezenpensioen ontvangen en diegenen die een uitkering krijgen op grond van de wet verevening pensioenrechten bij scheiding, tenzij het een geconverteerd recht betreft.
9. Iedere kiesgerechtigde heeft één stem.
10. De stemming is geheim en gebeurt schriftelijk door middel van ongetekende stemformulieren. Blanco of onjuist ingevulde stemformulieren zijn ongeldig.
11. Gekozen zijn de kandidaten die het hoogste aantal stemmen gekregen hebben. Indien voor de laatste te bezetten zetel meerdere kandidaten beschikbaar zijn, die een gelijk aantal stemmen op zich verenigd hebben, beslist tussen hen het lot.
12. De telling van de stemmen is openbaar.

Artikel 3 Beëindiging lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan eindigt van rechtswege:
  - a. door het verstrijken van de zittingsduur;
  - b. door het beëindigen van de deelneming in de pensioenregeling van het pensioenfonds, anders dan door het bereiken van de pensioendatum;
  - c. door overlijden of door een verklaring van vermoedelijk overlijden;
  - d. door vrijwillig aftreden;
  - e. door ontslag als bedoeld in artikel 1 lid 9;
  - f. ingeval het lid niet meer behoort tot de groep die hij vertegenwoordigt;
  - g. doordat het lid surseance van betaling aanvraagt of onder curatele of bewind wordt geplaatst;
  - h. indien het bestuur voor een ander bestuursmodel kiest, waarbij geen verantwoordingsorgaan meer aanwezig is.
2. Indien tussentijds een vacature ontstaat, wordt met inachtneming van artikel 1 en artikel 2 zo spoedig mogelijk een nieuw lid benoemd. Gedurende het bestaan van een vacature behoudt het verantwoordingsorgaan zijn volledige bevoegdheden.

Artikel 4 Vergaderingen en middelen van het verantwoordingsorgaan

1. Het verantwoordingsorgaan en het bestuur komen ten minste tweemaal per jaar bijeen. Tot afzonderlijke vergaderingen van het verantwoordingsorgaan kan een vertegenwoordiger van het bestuur worden toegelaten.
2. Het verantwoordingsorgaan is bevoegd deskundigen te raadplegen. Het bestuur wordt hiervan vooraf op de hoogte gebracht. Eventuele kosten worden, na goedkeuring door het bestuur, door het pensioenfonds vergoed, voor zover dat redelijkerwijs voor de invulling van de taak van het verantwoordingsorgaan nodig is.
3. Het verantwoordingsorgaan is zelf verantwoordelijk voor de deskundigheid die nodig is om de functie te kunnen uitoefenen. Kosten voor vakliteratuur, seminars, korte cursussen e.d. worden, na goedkeuring door het bestuur, vergoed door het pensioenfonds.

Artikel 5 Taken en bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan

1. Het verantwoordingsorgaan is bevoegd om kennis te nemen van het beleid en de wijze waarop het beleid door het bestuur van het pensioenfonds is uitgevoerd.
2. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven
  - a. over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van de raad van toezicht;
  - b. over het door het bestuur uitgevoerde beleid, en
  - c. over beleidskeuzes voor de toekomst.
3. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, bekend gemaakt en in het jaarverslag over het betreffende jaar opgenomen.

Artikel 6 Recht op overleg en informatie

Het verantwoordingsorgaan heeft:

- a. recht op overleg met het bestuur;
- b. recht op overleg met de raad van toezicht;
- c. recht op overleg met de accountant, adviserend actuaire en certificerende actuaire;

- d. recht op alle informatie die nodig wordt geacht om de taken naar behoren te kunnen uitvoeren;
- e. recht op een schriftelijke en beargumenteerde reactie op het oordeel dat het heeft gegeven conform artikel 5 lid 2.

Artikel 7 Adviesrecht

1. Het verantwoordingsorgaan heeft het recht advies uit te brengen over:
  - a. het beleid inzake beloningen;
  - b. de vorm en inrichting van het intern toezicht;
  - c. de profielschets voor leden van de raad van toezicht;
  - d. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
  - e. het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
  - f. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het pensioenfonds of de overname van verplichtingen door het pensioenfonds;
  - g. liquidatie, fusie of splitsing van het pensioenfonds;
  - h. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
  - i. het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;
  - j. de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten;
2. Het verantwoordingsorgaan heeft het recht een bindend voordracht c.q. bindend advies uit te brengen over de benoeming en het ontslag van de leden van de raad van toezicht. De leden van de raad van toezicht worden benoemd en ontslagen door het bestuur.
3. Het bestuur is (desgevraagd) verplicht aan het verantwoordingsorgaan tijdig alle inlichtingen en gegevens te verstrekken die het verantwoordingsorgaan redelijkerwijze nodig heeft ter vervulling van haar taak. Het advies van het verantwoordingsorgaan wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de bedoelde besluiten. Bij het vragen van advies wordt aan het verantwoordingsorgaan een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het besluit en van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden zal hebben.
4. Het bestuur deelt het verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk schriftelijk mee, of het een advies niet of niet geheel volgt, waarbij tevens wordt meegedeeld waarom van het advies wordt afgeweken.
5. Het pensioenfonds informeert het verantwoordingsorgaan onverwijld schriftelijk over:
  - a. de verplichting tot opstelling van een herstelplan als bedoeld in artikel 138 of artikel 139 Pensioenwet;
  - b. de aanstelling van een bewindvoerder als bedoeld in artikel 173 Pensioenwet;
  - c. de beëindiging van de situatie, als bedoeld in artikel 172 Pensioenwet, waarin de bevoegdheidsuitoefening van alle of bepaalde organen van een pensioenfonds is gebonden aan toestemming van een of meer door de toezichthouder aangewezen personen.

Artikel 8 Enquêterecht en beroep

1. Het verantwoordingsorgaan kan, als het van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert, zich wenden tot de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam met het verzoek:
  - a. een onderzoek in te stellen door een of meer onafhankelijke onderzoekers naar het beleid van en de gang van zaken van het fonds;
  - b. het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen;Het verantwoordingsorgaan zal het voornemen om een verzoek in te dienen bij de Ondernemingskamer schriftelijk en beargumenteerd aan het bestuur melden en het bestuur

de gelegenheid geven hierop te reageren. Tot het indienen van een verzoek wordt door het verantwoordingsorgaan unaniem besloten.

2. Het verantwoordingsorgaan kan bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam beroep instellen tegen een besluit betreffende een aangelegenheid als bedoeld in artikel 7 lid 1 sub a tot en met j, conform het bepaalde in artikel 217 van de Pensioenwet.

Artikel 9 Vergoedingen

De leden van het verantwoordingsorgaan ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. De pensioengerechtigdenvertegenwoordiger ontvangt jaarlijks een vaste vergoeding zoals vastgesteld op grond van het Beloningsbeleid en de Vaststelling beloningen.

Artikel 10 Geheimhouding

1. De leden van het verantwoordingsorgaan worden conform de gedragscode van het pensioenfonds aangemerkt als 'verbonden persoon'. De gedragscode is op hen van toepassing. Zij dienen derhalve de gedragscode te ondertekenen, alsmede een jaarlijkse verklaring dat zij de gedragscode hebben nageleefd.
2. De leden van het verantwoordingsorgaan handelen integer en vermijden iedere schijn van persoonlijke bevoordeling en belangenverstrengeling. De leden van het verantwoordingsorgaan zijn verplicht tot geheimhouding van de door hen in hun hoedanigheid van lid verworven kennis aangaande het pensioenfonds. De plicht tot geheimhouding vervalt niet door beëindiging van het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan.

Artikel 11 Inwerkingtreding en wijziging van het reglement

1. Dit reglement treedt in werking op 20 juni 2022.
2. Dit reglement is vastgesteld door het bestuur en kan, na advies van het verantwoordingsorgaan, nadien worden gewijzigd.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het bestuur van de Stichting Pensioenfonds Gasunie, gehouden te Groningen op 28 november 2007, gewijzigd op 2 december 2008, 23 april 2014, 9 december 2016, 28 maart 2019, 26 oktober 2022 en laatstelijk op 20 juni 2023.

J. Hooghiem
(voorzitter)

J. S. Douma
(secretaris)